

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/43/2024
Identifikačné číslo spisu:	6819010324
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6819010324.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvineného H. O., pre pokračovací prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 19. marca 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. januára 2021, sp. zn. 4 To 106/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. O. odmieta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (poznámka - aktuálne Okresný súd Rimavská Sobota, ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 12. októbra 2020, sp. zn. 1 T 25/2019 uznal obvineného H. O. (ďalej len „obvinený“ alebo „dovolateľ“) vinným z v bode 1) prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu s v bode 2) prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

1)
dňa 01. apríla 2015 v S., okres H. ako konateľ spoločnosti H.-D., s.r.o. P. XXX, S., prevzal do vlastných rúk od spoločnosti AG-PLAY s.r.o., Záhradnícka 68, Bratislava finančnú hotovosť vo výške 3.000,- Eur za účelom vyplácania výhier pre hráčov hrajúcich na výherných prístrojoch a technických zariadeniach (terminály pre videohru) na prevádzke M.-W. P., A. W. XX, H., takto poskytnutú finančnú hotovosť vo výške 3.000 ,- Eur spoločnosti AG-PLAY s.r.o., nevrátil a to ani potom, čo dňa 18.08.2016 spoločnosť AG-PLAY s.r.o. odstúpila od mandátnej zmluvy uzavretej dňa 12.01.2015 z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností spočívajúcich v riadnom prevádzkovaní herne, hoci sa písomne pri poskytnutí finančnej hotovosti zaviazal, že v prípade ukončenia prevádzkovania príslušných herných zariadení na prevádzke M.-W. P., A. W. XX, H. bezodkladne vráti poskytnutú finančnú hotovosť, čím svojím konaním spôsobil spoločnosti AG-Play s.r.o., Záhradnícka 68, Bratislava, IČO: 36778150 majetkovú škodu vo výške 3.000,- Eur,

- dňa 04. novembra 2015 v S., okres H. ako konateľ spoločnosti H.-D., s.r.o., P. XXX, S. prevzal do vlastných rúk od spoločnosti AG-PLAY s.r.o., Záhradnícka 68, Bratislava finančnú hotovosť vo výške 2.000,- Eur za účelom vyplácania výhier pre hráčov hrajúcich na výherných prístrojoch a technických zariadeniach (terminály pre videohru) na prevádzke M.-W. P. I., D. X, H. (predtým M. B.), takto poskytnutú finančnú hotovosť vo výške 2.000,- Eur spoločnosti AG-PLAY s.r.o., nevrátil a to ani potom, čo dňa 18.08.2016 spoločnosť AG - PLAY s.r.o., odstúpila od mandátnej zmluvy uzavretej dňa 04.08.2015 z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností spočívajúcich v riadnom prevádzkovaní herne, hoci sa písomne pri poskytnutí finančnej hotovosti zaviazal, že v prípade ukončenia prevádzkovania príslušných herných zariadení na prevádzke M.-W. P. I., D. X, H. bezodkladne vráti poskytnutú finančnú hotovosť, čím svojim konaním spôsobil spoločnosti AG-PLAY s.r.o., Záhradnícka 68, Bratislava, IČO: 36778150 majetkovú škodu vo výške 2.000,- Eur.

bod 2/

H. O. ako dlžník dňa 29.03.2016 v S. uzatvoril s veriteľom Ing. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. X, okres H. X. zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 20.000,- Eur bankovým prevodom v prospech účtu dlžníka č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, ktoré sa dlžník podpisom tejto zmluvy zaviazal veriteľovi splácať po dobu 36 mesiacov v mesačných splátkach po 840,- Eur, avšak doposiaľ svoj dlh ani z časti neuhradil, pričom už v čase podpisu zmluvy konal v úmysle poskytnuté finančné prostriedky veriteľovi nevrátiť a navyiac v tom čase vedel, že vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery, spočívajúce najmä v záväzkoch voči fyzickým a právnickým osobám, ani nebude schopný poskytnuté finančné prostriedky v dohodnutých splátkach v určenej dobe vrátiť, čím svojim konaním spôsobil Ing. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. X, okres H. X. škodu vo výške nie menej ako 20.000,- Eur."

2. Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 4, § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd ďalej obvinenému podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť a prácu spojenú s hmotnou zodpovednosťou na dobu 3 (tri) roky a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku povinnosť nahradiť poškodenému - spoločnosti AG-PLAY s.r.o. so sídlom Záhradnícka 68, Bratislava, IČO: 36 778 150 škodu vo výške 5.000,- EUR.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd" alebo „odvolací súd") rozsudkom z 20. januára 2021, sp. zn. 4 To 106/2020 (ďalej len „napadnutý rozsudok") podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody, spôsobe jeho výkonu a vo výroku o treste zákazu činnosti a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. h), § 41 ods. 1 a § 38 ods. 2, ods. 4 a ods. 8 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1 a § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obvineného v skúšobnej dobe, na skúšobnú dobu 4 (štyroch) rokov a podľa § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa uchádzať preukázateľne o zamestnanie. Odvolací súd ďalej uložil obvinenému podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti spojený s výkonom podnikateľskej činnosti a práce spojenej s hmotnou zodpovednosťou na 3 (tri) roky. Napadnutý rozsudok bol obvinenému doručený 10. februára 2021.

4. Proti napadnutému rozsudku podal obvinený 19. januára 2024, elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom, dovolanie, ktoré odôvodnil len heslovite, a to: „zmena sudcu" a „neprevzatá pošta".

5. Okresný súd 6. mája 2024 vyzval obvineného, aby predložil plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, pričom ho zároveň poučil, že v konaní o dovolaní musí byť zastúpený obhajcom, ďalej obvineného vyzval, aby predložil dovolanie podané obhajcom a poučil ho, že

dovolenie môže podať len prostredníctvom obhajcu. Súd prvého stupňa určil obvinenému lehotu na odstránenie nedostatkov jeho dovolania v rozsahu 20 (dvadsať) pracovných dní a tiež ho poučil, že v prípade márneho uplynutia určenej lehoty vec predloží na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Okresný súd napokon obvineného poučil, že ak v určenej lehote, od doručenia výzvy preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, bude mu obhajca ustanovený okresným súdom.

6. Zásielka s výzvou bola obvinenému doručovaná poštou na adresu Q. XXXX/X, XXX XX S., z ktorej sa okresnému súdu vrátila 13. mája 2024 s poznámkou „adresát neznámy“, ako aj do elektronickej schránky obvineného, prostredníctvom ktorej bola obvinenému doručená 20. mája 2024 o 20.21 hod., čo vyplýva zo správy portálu slovensko.sk z 21. mája 2024.

7. Dovolaateľ následne 22. mája 2024 elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom požiadal okresný súd o ustanovenie obhajcu (poznámka - obvinený použil spojenie „žiadam o pridelenie právneho zastúpenia“).

8. Spis Okresného súdu Rimavská Sobota (poznámka - aktuálne sp. zn. RA - 1 T 25/2019) bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený na rozhodnutie o dovolaní obvineného 19. júna 2024.

9. Z vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Revúcej, sp. zn. ČVS: ORP-51/VYS-RA-2018 vyplýva, že obvinený pri výsluchu 12. novembra 2018 ako adresu na doručovanie písomností označil adresu: S., Q. XXXX/X. Zo spisu okresného súdu vyplynulo, že obvinený krajskému súdu 23. januára 2021 elektronicky oznámil, že nemá trvalý pobyt, pričom požiadal o doručenie napadnutého rozsudku na adresu F. XX, XXX XX S., kde si napadnutý rozsudok 10. februára 2021 prevzal. Oznámenie obvineného z 23. januára 2021 je tak potrebné považovať za oznámenie o zmene adresy na doručovanie písomností podľa § 34 ods. 7 Trestného poriadku.

10. Zo spisu súdu prvého stupňa ďalej vyplynulo, že obvinený v žiadosti o podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti zo 4. augusta 2023 okresnému súdu oznámil novú adresu na doručovanie písomností, a to Mestský úrad Tornaľa, 982 01 Tornaľa, Mierová 14, pričom z oznámenia Mestského úradu Tornaľa zo 14. novembra 2023 je zrejmé, že obvinený sa aktuálne zdržiava v Holandsku na adrese Y. XX, B. XXXXLV.

11. Okresný súd však výzvu (bod 6 tohto uznesenia) obvinenému nedoručoval na adresu, ktorú oznámil ako adresu na doručovanie písomností (Mestský úrad Tornaľa, 982 01 Tornaľa, Mierová 14), ale na adresu Q. XXXX/X, XXX XX S..

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal splnenie procesných podmienok na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako obvinený využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), bez obsahových náležitostí podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, bez uvedenia dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

13. Podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku Obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

14. Podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku Obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

15. Podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku Ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolaateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto

nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

16. Obvinený dovolanie podal sám, t. j. nie prostredníctvom obhajcu, pričom zo spisu okresného súdu zároveň vyplýva, že obvinený v konaní o dovolaní nie je zastúpený obhajcom.

17. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď obvineného poučil podľa § 373 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku a o tom, že ak v určenej lehote preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni. Okresný súd obvinenému na odstránenie nedostatkov dovolania a preukázanie skutočnosti, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby určil lehotu 20 pracovných dní.

18. Zohľadňujúc skutočnosti uvedené v bodoch 10 a 11 tohto uznesenia lehota 20 pracovných dní určená vo výzve okresného súdu zo 6. mája 2024 nemohla začať plynúť podľa § 66 ods. 4 Trestného poriadku, keďže adresa Q. XXXX/X, XXX XX S. nie je adresou na doručovanie písomností obvinenému.

19. Súd prvého stupňa však postupoval správne, pokiaľ výzvu zo 6. mája 2024 spolu s poučeniami doručoval do elektronickej schránky dovolateľa, keďže obvinený dovolanie doručoval okresnému súdu práve zo svojej elektronickej schránky, v priebehu základného konania opakovane menil adresy na doručovanie, aktuálne sa zdržiava v Holandsku a adresu na doručovanie v dovolacom konaní neoznámil. Predmetná výzva bola obvinenému doručená 20. mája 2024, teda lehota 20 pracovných dní uplynula 17. júna 2024. Obvinený na výzvu okresného súdu síce reagoval žiadosťou o ustanovenie obhajcu z 22. mája 2024, avšak v určenej lehote nepreukázal, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

20. Najvyšší súd však v záujme zachovania práv obvineného s poukazom na § 66a Trestného poriadku, podľa ktorého Na doručovanie elektronickými prostriedkami podľa tohto zákona sa nevzťahuje osobitný predpis o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci obvineného 13. januára 2025 vyzval, aby pre účely ďalšieho postupu v dovolacom konaní najvyššiemu súdu oznámil adresu na doručovanie písomností v dovolacom konaní vychádzajúc z toho, že postup podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. poučenie obvineného podľa § 373 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku môže mať vo vzťahu k obvinenému materiálne účinky len vtedy, ak je mu doručované na adresu, na ktorej si preberá písomnosti. Najvyšší súd predmetnú výzvu doručoval obvinenému do jeho elektronickej schránky, keďže obvinený s krajským súdom komunikoval práve zo svojej elektronickej schránky.

21. Predmetná výzva najvyššieho súdu bola obvinenému doručená 21. januára 2025, pričom dovolateľ 22. januára 2025 zo svojej elektronickej schránky najvyššiemu súdu oznámil, že trvalú adresu nemá, pracuje v Holandsku, kde sa adresa jeho ubytovania môže zmeniť, preto požiadal, aby mu najvyšší súd písomnosti doručoval cez portál Slovensko.SK.

22. Najvyšší súd podaním z 27. januára 2025 poučil obvineného podľa § 373 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Trestného poriadku, pričom na odstránenie nedostatku jeho dovolania spočívajúceho v tom, že ho nepodal prostredníctvom obhajcu a ani nie je v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom určil lehotu 30 dní a obvineného zároveň poučil, že ak v lehote 30 dní preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, obhajcu mu ustanoví predseda senátu dovolacieho súdu. Najvyšší súd k poučeniu a výzve pripojil tlačivo - Potvrdenie o majetkových a zárobkových pomeroch a obvineného požiadal o jeho vyplnenie a zaslanie k sp. zn. 4 Tdo 43/2024. Poučenia a výzva najvyššieho súdu z 27. januára 2025 boli obvinenému do jeho elektronickej schránky doručené 31. januára 2025.

23. Obvinený najvyššiemu súdu 27. februára 2025, zo svojej elektronickej schránky, zaslal tlačivo ročného zúčtovania svojej mzdy a vyplnené tlačivo - Potvrdenie o majetkových a zárobkových pomeroch. Z obsahu obvineným zaslaných listín vyplýva, že dovolateľ je rozvedený, je otcom dvoch

dcér, je zamestnaný, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá hmotné zabezpečenie uchádzača o zamestnanie a ani inú sociálnu dávku, nie je držiteľom motorového vozidla, nemá uzavreté životné, úrazové a ani kapitálové poistenie, nemá vedený bankový účet, vkladnú knižku a nie je vlastníkom podielových či vkladových listov, je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky, nemá príjem z iných zdrojov ako zamestnania, nemá záväzky, má vyživovaciu povinnosť vo výške 100,- Eur mesačne a nemá peňažné dlhy.

24. Z podkladov predložených obvineným nevyplýva, že by obvinený nemal dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby. Dovolateľ je riadne zamestnaný, nemá peňažné dlhy a okrem vyživovacej povinnosti nemá ani žiadne iné záväzky, nie je poberateľom sociálnych dávok a ani hmotného zabezpečenia uchádzača o zamestnanie, je vlastníkom nehnuteľnosti. Najvyšší súd zároveň dodáva, že ustanovenie obhajcu obvinenému v konaní o dovolaní podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku, na rozdiel od § 40 ods. 2 Trestného poriadku, napriek tomu, že v oboch prípadoch ide o ustanovenie obhajcu z dôvodu, že obvinený nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ukladá obvinenému povinnosť preukázať túto skutočnosť ešte predtým, ako mu súd obhajcu ustanoví (pozn. pri postupe podľa § 40 ods. 2 Trestného poriadku tak obvinený podľa § 40 ods. 6 Trestného poriadku v spojení s § 34 ods. 3 Trestného poriadku musí urobiť najneskôr do 30 dní potom, čo mu bolo doručené opatrenie o ustanovení obhajcu). Pre ustanovenie obhajcu z dôvodu nedostatku prostriedkov na úhradu trov obhajoby v dovolacom konaní, keďže ide o mimoriadny opravný prostriedok, teda platia prísnejšie podmienky ako v základnom konaní.

25. Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku Dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

26. Zhrnúc vyššie uvedené je teda zrejmé, že obvinený v určenej lehote nepreukázal, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, preto mu najvyšší súd, z dôvodu nesplnenia vyššie uvedených zákonom stanovených podmienok, obhajcu neustanovil. To potom znamená, že ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Trestného poriadku, t. j. podanie dovolania obvineného prostredníctvom obhajcu a jeho (obvineného) zastúpenie obhajcom v dovolacom konaní. Najvyšší súd preto dovolanie obvineného podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol.

27. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

